

RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS

2024 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2025-04-09

Radviliškis

VADOVO PRANEŠIMAS

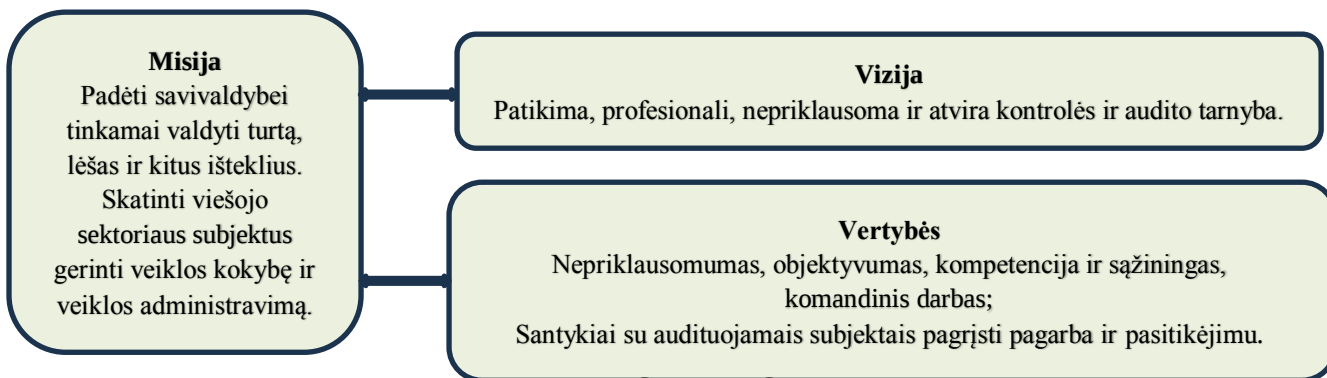
Vertinant 2024 metais nuveiktus darbus, labiausiai džiugina tai, kad turėdami aiškią misiją – padėti savivaldybei tinkamai valdyti turtą, lėšas ir kitus išteklius, skatinti viešojo sektoriaus subjektus gerinti veiklos kokybę ir veiklos administravimą – jos įgyvendinimą, galime patvirtinti savo veiklos rezultatais ir puikiu komandiniu darbu. Per audito ir kontrolės procesus siekėme ne tik identifikuoti galimus rizikos veiksnius, bet ir nuolat tobulinti procesus, kad pasiektume aukščiausią kokybės lygį, kad visi mūsų veiksmai būtų atlikti laikantis įstatymų, vidaus politikos ir gerosios praktikos. Mes dėjome dideles pastangas ne tik vertinant praeities sprendimus, bet ir prisidedant prie pokyčių, kurie šių dienų kontekste tampa kasdienybe. Analizuojant pokyčius, rekomendacijų įgyvendinimą, pastebime didžiausias rizikas ir matome, kam turime skirti didesnę dėmesį. Dažnai veiklos prioritetus padiktavo išorės veiksniai, tokie kaip informacija žiniasklaidoje, reikšmingi teisės aktų pasikeitimai, informacinių technologijų ir finansinės apskaitos naujovės, įstaigų struktūriniai pertvarkymai ir vadovų kaita. Turimi žmogiškieji ištekliai įpareigojo labai atsakingai įvertinti visas veiklos rizikas ir grėsmes nusistatant prioritetus, planuojant savo darbus.

Nuolat stebime, kuo gyva savivalda ir visuomenė, kurios lūkesčiai yra audito temų pagrindas. Analizuojame, esamus procesus, siekiame atskleisti stipriąsias ir silpnąsias vietas, kurios gali turėti įtakos mūsų veiklos rezultatams. Esu įsitikinusi, kad ateityje mūsų komanda ir toliau dirbs atsakingai ir su atsidavimu, kad pasiektų aukštus standartus ir prisidėtų prie tarnybos tikslų įgyvendinimo.

I SKYRIUS

BENDROJI INFORMACIJA APIE ĮSTAIGĄ

Radviliškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, vykdydama įstatymų nustatytas funkcijas, planuoja ir atlieka finansinius, atitikties ir veiklos auditus, vertinimus, rengia ir teikia Savivaldybės tarybai įstatymu nustatytas išvadas, atlieka kitas priskirtas kontrolės funkcijas, priima ir nagrinėja gyventojų skundus, susijusius su Savivaldybės turtu ar piniginėmis lėšomis, teikia išvadas dėl tokio tyrimo rezultatų. Tarnybos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija – Radviliškio rajono savivaldybės taryba. Tarnybai vadovauja Savivaldybės kontrolierius, turintis 13 metų vadovaujamo darbo patirtį šioje srityje.

II SKYRIUS

ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ VALDYMAS

Auditoriui šiandien keliami labai griežti profesiniai reikalavimai – ne tik išmanyti finansinę apskaitą ir pagal audito reikalavimus patikrinti ataskaitų rinkinius, įrašus apskaitos registruose, bet ir būti analitiku, strategu, ekspertu, vadybininku, psichologu bei gerai išmanyti teisės aktus. Tarnyboje patvirtinti 3 darbuotojų etatai, tačiau iki birželio mėnesio dirbo 2 darbuotojai. Nuolatinis tobulėjimas ir mokymasis yra būtina sąlyga profesionaliam auditui atlikti, todėl 2024 metais tarnybos darbuotojai dalyvavo seminaruose, kuriuose kėlė kvalifikaciją darbo apmokėjimo ir kitų išmokų skaičiavimo, audito kriterijų formulavimo, asmens duomenų tvarkymo srityse. Kvalifikacijos kėlimo klausimais bendradarbiauta su Savivaldybių kontrolierių asociacijos narėmis kitų savivaldybių kontrolės ir auditų tarnybomis gerosios praktikos skleidimu, pasidalijimu, siekiant pagerinti auditų kokybę bei pakelti tarnybų prestižą. Savivaldybės kontrolierius dalyvavo viešojo valdymo agentūros projekte „Valstybės tarnybos vadovų kompetencijų ugdymo sistemos sukūrimas ir įdiegimas („Lyderystės akademija“)“.

III SKYRIUS STRATEGINIŲ IR METŲ VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

Tarnybos veikla buvo vykdoma pagal su Savivaldybės tarybos kontrolės komitetu suderintą ir Savivaldybės kontrolieriaus patvirtintą 2024 metų veiklos planą. Tarnybos metų veiklos planas buvo parengtas atsižvelgiant į teisės aktuose tarnybai nustatytą kompetenciją. Tarnybos metų veiklos plane numatyti darbai buvo suplanuoti taip, kad būtų įgyvendinti uždaviniai, nustatyti tarnybos nuostatuose, laikantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymų ir kitų teisės aktų. Tarnybos metų veiklos planas apėmė Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės administravimo subjektų išorės finansinį, atitikties auditą, Savivaldybės turto apskaitos, valdymo ir naudojimo kontrolę, išvadų, reikalingų Savivaldybės tarybai sprendimams priimti, pateikimą, prevencinių priemonių, kad būtų ištaisyti ir nepasikartotų audito metu nustatyti teisės aktų pažeidimai, vykdymą ir kitas kontrolės funkcijas.

1 lentelė. Strateginių ir (arba) metų veiklos tikslų įgyvendinimo rodikliai

Priemonės ir (arba) rodiklio pavadinimas	Planuota reikšmė, matavimo vienetas	Praėjusių 2 ataskaitinių laikotarpių ir ataskaitinio laikotarpio reikšmės (faktas)			Sąsaja su Savivaldybės, kitų institucijų, įstaigos planavimo dokumentais	Finansavimas tūkst. Eur		Atsakingas vykdytojas
		2022 metai	2023 metai	2024 metai		Patvirtintas planas, tūkst. Eur	Įvykdymas, asignavimų šaltinis, tūkst. Eur	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Tikslas: skatinti ir plėtoti vietos savivaldą, užtikrinti efektyvų savarankiškųjų (Konstitucijos ir įstatymų nustatytų (priskirtų)) savivaldybės funkcijų vykdymą.								
1.1. Uždavinys: efektyviai įgyvendinti savivaldybės funkcijas.								
Įgyvendinant šį uždavinį Kontrolės ir audito tarnyba prižiūri, ar teisėtai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas,	Produkto vertinimo kriterijai							
	Kontrolės ir audito tarnybos atliktų finansinių auditų skaičius (subjektų skaičius, kuriuose atliktos audito procedūros)	1(12)	1(14)	1(11)	Radviliškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2024-2026 metų strateginis veiklos planas	122,8	121,9	Radviliškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba
	Kontrolės ir audito tarnybos atliktų veiklos arba atitikties	4	3	3				

kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti finansiniai ištekliai.	auditų skaičius, kiti vertinimai						
	Efekto vertinimo kriterijai						
	Kontrolės ir audito tarnybos rekomendacijų įgyvendinimas, procentais	100	95	90			

Tarnybos vidaus administravimo, audito veikla buvo organizuojama ir kontroliuojama leidžiant Savivaldybės kontrolieriaus įsakymus ir vadovaujantis patvirtintu metų veiklos planu, pavedant atlikti auditą ir kitas užduotis. Savivaldybės kontrolierius išleido 48 įsakymus, gavome 50, išsiuntėme 33 raštus. Tarnybos vidaus tvarkos užtikrina, kad auditai būtų atliekami objektyviai ir nešališkai. Tarnybos auditų kokybės užtikrinimo sistemą sudaro auditų priežiūra ir peržiūra.

FINANSINIS AUDITAS

Kiekvienais metais, vykdant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme priskirtus įgaliojimus, atliekame finansinį (teisėtumo) auditą dėl praėjusių metų Radviliškio rajono savivaldybės ataskaitų rinkinio bei savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo. Audito procedūras atlikome 11 savivaldybei pavaldžių įstaigų: Radviliškio r. savivaldybės administracijoje, Radviliškio Lizdeikos gimnazijoje, Radviliškio r. Šiaulėnų M. Šikšnio gimnazijoje, Radviliškio r. Šeduvos gimnazijoje, Radviliškio r. Baisogalos gimnazijoje, Radviliškio r. Baisogalos mokykloje-darželyje, Radviliškio r. savivaldybės švietimo ir sporto paslaugų centre, Radviliškio plaukimo baseine, Radviliškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje, Radviliškio r. Kutiškių daugiafunkciame centre, Radviliškio lopšelyje-darželyje „Eglutė“.

Audito rezultatai

11 metų iš eilės sąlygojame nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio. O tai reiškia, kad nustatyti teisės aktų pažeidimai ir / ar be tam tikrų pastabų negalime pareikšti besąlyginės nuomonės, bei 5 metai iš eilės konsoliduotos biudžeto vykdymo ataskaitos sudarytos be reikšmingų trūkumų.

Audito metu dalies ilgalaikio turto vertės teisingumo negalėjome patvirtinti, nes nustatyti atvejai, kai simboline verte užregistruotas ilgalaikis turtas neįvertintas tikrąja verte, reikšmingi turto vertės ir grynojo turto pokyčiai laiku neužregistruoti apskaitoje, faktiškai veikloje naudojamas ilgalaikis materialus turtas neįvedamas į eksploataciją, neskaičiuojamas nusidėvėjimas, kultūros vertybių esminio pagerinimo ar kito ilgalaikio materialaus turto paprastojo remonto sąnaudos kaupiamos nebaigtos statybos ir išankstinių mokėjimų straipsnyje. Taip pat negalėjome patvirtinti ir dalies biologinio turto vertės teisingumo, nes užregistruotas turtas, teisės aktų nustatyta tvarka, nepriskiriamas biologiniam turtui. Taip pat nustatėme, kad vis dar apskaitoje neužregistruoti visi Savivaldybės rekreacinės paskirties želdynai – parkai, skverai, kurių želdinių visuma teikia gyventojams socialinę, ekonominę ir gamtosauginę naudą. Neapskaitytos finansinėje apskaitoje būsto nuomininkų skolos turėjo įtakos finansinių ataskaitų teisingumui. Nustatyti atvejai, kai ilgalaikio materialiojo turto mainų pelnas apskaitoje neužregistruotas, klaidingai priskirtos Finansavimo sumoms iš kitų šaltinių, klaidingai grupuojamos sąnaudų sumos, nustatyta kontrolės procedūrų stoka konsolidavimo procese.

Įvertinę Radviliškio rajono savivaldybės biudžeto ataskaitų rinkinio teisingumą, reikšmingų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitose nukrypimų nenustatėme, tačiau teikėme pastebėjimus dėl biudžeto tikslinimo ir išlaidų priskyrimo ekonominės klasifikacijos straipsniams. Savivaldybėje nebuvo aiškaus veiklos ataskaitų sudarymo tiesinio reglamentavimo, dėl to įstaigos teikė labai skirtingas veiklos ataskaitas, nebuvo sukurta vidaus kontrolės sistema, kuri leistų tinkamai apibendrinti subjektų pateiktų metų veiklos ataskaitų duomenis.

Vertinant Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymą nustatyta, kad neužtikrinami vietos savivaldos veiklos viešumo ir skaidrumo principai. Nereglementavus savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo

procesų, nesupažindinus bendruomenės su lėšų gavimo galimybėmis, jos skiriamos ne viešojo sektoriaus subjektams. Nepakankamai gera vidaus kontrolės sistema neužtikrina rizikos pasireiškimo galimybes.

Tinkamai nekoordinuojami veiksmai, kad laiku būtų likviduotas veikloje nebenaudojamas patikėjimo teise valdomas valstybės ilgalaikis turtas. Dviejų audituotų įstaigų sukurta vidaus kontrolės sistema neužtikrina tinkamo viešųjų pirkimų organizavimo įsigyjant prekes ar paslaugas. Dėl netinkamos apskaitos politikos, ilgalaikio materialiojo turto nuomos pajamos registruojamos ne turto valdytojo apskaitoje, o Savivaldybės išdo apskaitoje.

✓ Pateikta 15 rekomendacijų.

ATITIKTIES AUDITAI

Atliktas tarnybos veiklos plane numatytas Radviliškio rajono savivaldybėje dirbančių mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kelionių į darbą ir atgal iš darbo išlaidų dalinio kompensavimo auditas, kurio tikslas įvertinti ar Radviliškio rajono savivaldybėje dirbančių mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kelionių į darbą ir atgal iš darbo išlaidos kompensuojamos tinkamai ir teisėtai. Audituota 21 biudžetinė savivaldybės įstaiga, kurių darbuotojai pasinaudojo teise gauti kelionės į darbą ir atgal iš darbo išlaidų dalinę kompensaciją.

Audito rezultatai

Audito metu nustatytas, kad netinkamas dėmesys skiriamas savivaldybės strateginiam planavimui. Strateginiuose planuose laiku ir tinkamai nenumatyti uždaviniai ir priemonės problemai spręsti. Bendrojo ir ikimokyklinio ugdymo mokyklų, neformaliojo vaikų švietimo įstaigų mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kelionių į darbą ir atgal iš darbo dalinio kompensavimo tvarkos aprašas netenkina Teisėkūros įstatyme numatytų aiškumo, sistemiškumo principų, nustatyti atvejai, kai išlaidos buvo kompensuojamos ne visais atvejais tinkamai ir teisėtai.

✓ Pateiktos 3 rekomendacijos.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba gavo iš Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Šiaulių valdybos raštą bei kartu su raštu pateiktus dokumentus, bei atliko papildomas audito procedūras dėl išmokų skirtų 2019-2023 metų Radviliškio rajono savivaldybės tarybos nariams su jų kaip tarybos narių veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumo, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pradėtas atitikties auditas „Radviliškio rajono savivaldybės vietinė rinkliava (išskyrus rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą)“, kuris buvo numatytas atlikti tarnybos metų veiklos plane. Audito tikslas – įvertinti Radviliškio rajono savivaldybės vietinių rinkliavų (išskyrus rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą) administravimo atitikimą teisės aktams. Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas reglamentuoja vietinių rinkliavų nustatymą, rinkimą ir kontrolę. Tinkamas rinkliavų surinkimas priklauso nuo aiškios nustatytos tvarkos, teisėto ir skaidraus leidimų išdavimo bei veiksmingos kontrolės. Vietinės rinkliavos mokamos į savivaldybės biudžetą ir yra savivaldybės biudžeto pajamų dalis. Vietinių rinkliavų rinkimą kontroliuoja savivaldybės, nustačiusios vietinę rinkliavą, kontrolės ir audito tarnyba.

IŠVADOS

Radviliškio rajono savivaldybė kreipėsi į Radviliškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą su prašymu atlikti Radviliškio rajono savivaldybės skolinimosi galimybių vertinimą prisiimti įsipareigojimus pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis. Tarnyba įvertinusi skolinimosi galimybes, teisės aktų nustatyta tvarka, pateikė išvadą Savivaldybės tarybai.

REKOMENDACIJOS

Audituojamam subjektui pateikėme rekomendacijas, padedančias tobulinti veiklą, sutaupyti lėšų, sumažinti išlaidas, gerinti veiklos kokybę, stiprinti valdymo, administracinius ir organizacinius procesus, efektyviau ir racionaliau valdyti turtą, teisingai jį apskaityti ir inventorizuoti. Tinkamas teiktų rekomendacijų įgyvendinimas didina pridėtinę auditų vertę, stiprina išorės auditų įtaką Savivaldybei, skatina audituojamo subjekto darbuotojų teigiamą požiūrį į kontrolės priemones, kurios stiprina audituojamo subjekto finansų valdymą, tinkamą turto naudojimą, teisingų ataskaitų parengimą. Atsižvelgiant į pateiktas rekomendacijas 2024 metais:

✓ Dėl tarnybinių automobilių panaudojimo

Siekiant užtikrinti tinkamą tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo reguliavimą, 10 įstaigose parengtos neprieštaraujančios aukštesnės galios teisės aktams tvarkos ar taisyklės. Siekiant sustiprinti tarnybinio transporto išlaidų vidaus kontrolės procedūras, nustatytas tarnybinių lengvųjų automobilių išlaikymo, nuomos, nuomos pagal veiklos nuomos sutartis išlaidų dydis (asignavimų darbo užmokesčiui procentais). Siekiant sustiprinti tarnybinio transporto išlaikymo išlaidų kontrolę, bei sumažinti tarnybinių lengvųjų automobilių išlaikymo išlaidas 3 įstaigose patvirtinti konkretūs automobilių ridos limitai, įdiegta 7 įstaigose, kuriuose nebuvo visose automobiliuose įdiegta tarnybinių lengvųjų automobilių stebėjimo ir kontrolės telemetrinė sistema, sumažintas perteklinių automobilių skaičius. Gražinti į savivaldybės biudžetą neteisėtai panaudoti asignavimai – 1,3 tūkst. Eur.

✓ Dėl ataskaitų sudarymo ir finansinės apskaitos

Inžinerinių statinių, melioracijos griovių ir jų statinių remonto, biologinio turto, kultūros vertybių esminio pagerinimo ir kito ilgalaikio turto, ilgalaikio materialiojo turto mašinos ir įrenginiai, infrastruktūros statiniai ir kitų statinių apskaita pakoreguota. Patikslintas Apskaitos vadovas, atsižvelgiant į Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinių sąskaitų likučių perkėlimo tvarkos aprašo nuostatas. Paskirti atsakingi asmenis už grupės konsoliduotų ataskaitų rinkinio tvirtinimą ir stebėjimą. Siekiant, mažinti įsiskolinimo Savivaldybei už valstybinės žemės nuomą sumas, nustatytos vidaus kontrolės priemonės, kad laiku būtų nustatytos beviltiškos skolos, savalaikiai atlikti rezultatyvūs išieškojimo veiksmai.

✓ Dėl kelionių į darbą ir atgal iš darbo išlaidų dalinio kompensavimo

Pakeista kelionės į darbą ir atgal iš darbo kompensavimo tvarka atitinkanti aiškumo, sistemiškumo principams. Gražinti į savivaldybės biudžetą neteisėtai panaudoti asignavimai – 3,4 tūkst. Eur.

IV SKYRIUS

ĮSTAIGAI SKIRTŲ ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Kiekvienais metais Savivaldybės taryba nustato asignavimų dydį tarnybai. 2022 metais buvo skirta 90,9 tūkst. eurų Savivaldybės biudžeto asignavimų, 2023 metais – 96,5 tūkst. eurų, 2024 metais 122,8 tūkst. eurų iš kurių – 114,4 tūkst. eurų darbo užmokesčiui. Nepanaudota 0,8 tūkst. eurų skirtų asignavimų. 95,1 proc. asignavimų panaudota darbo užmokesčiui ir soc. draudimui, 0,1 proc. – komandiruotėms, 0,8 proc. – kvalifikacijos kėlimui, 0,04 proc. – apmokėjimui už komunalines paslaugas, 3,1 proc. – informacinių technologijų prekėms ir paslaugoms, 0,6 proc. – kitoms prekėms ir paslaugoms, 0,2 proc. – darbdavio socialinė paramai. Savivaldybės tarybos paskirti asignavimai buvo naudojami pagal patvirtintą sąmatą. Tarnybos lėšų apskaitą tvarko Radviliškio savivaldybės administracijos Centralizuotos buhalterinės apskaitos skyrius pagal patvirtintą Buhalterinės apskaitos paslaugų teikimo sutartį.

V SKYRIUS

PERSPEKTYVOS

Tarptautinius audito standartus atitinkantis auditas ne tik įpareigoja išlaikyti aukštą audito kokybę, bet ir skatina didinti audito poveikį, vykdyti efektyviai, į rezultatus orientuotą veiklą, kelti profesinę kvalifikaciją. Domėjimasis gerąja praktika ir jos pritaikymas darbe, žinių tobulinimas padeda siekti, kad tarnybos veikla atitiktų aukščiausius kokybės standartus ir kurtų didesnę naudą visuomenei. Todėl tarnybos artimiausio laikotarpio veiklos tobulinimo kryptys išlieka, siekiant efektyvaus audito atlikimo, – plėtoti bendradarbiavimą su Valstybės kontrole, siekiant audito kokybės, – tobulinti darbuotojų kvalifikaciją

audito standartų taikymo srityje, siekiant audito veiksmingumo, – skatinti audito rekomendacijų įgyvendinimą.